

ΠΕΣ ΜΟΥ ΕΝΑΝ ΛΟΓΟ ΓΙΑ ΝΑ ΖΩ

© Ελευθέριος Γ. Ελευθεριάδης
και Εκδόσεις Έν πλω
Κολοκοτρώνη 49, Αθήνα 105 60
Τηλ.: 210 3226343 - Fax: 210 3221238
e-mail: info@enploeditions.gr
www.enploeditions.gr
www.facebook.com/enploeditions.gr

Facebook Page: Ψυχολόγος Ελευθεριάδης Ελευθέριος
Instagram: epsychologos

Διόρθωση κειμένων: Σοφία Μπουγά

Α΄ έκδοση: Νοέμβριος 2021

ISBN: 978-960-619-095-7

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ
Ψυχολόγος M.Sc.

Πες μου
έναν λόγο για να ζω

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Έν πλῶ

Περιεχόμενα

Αντί προλόγου	9
Στο Άγιο Όρος	11
Ο προορισμός είναι ανάγκη	19
Ζήσε τη ζωή σου	21
«Φοβάμαι να ξημερώσει»	25
Τι θα τους έλεγες;	33
Τι είναι ο σκοπός της ύπαρξης;	37
Το «δώρο» του θανάτου	41
Ποιος είναι ο σκοπός;	45
Γιατί ο Χριστός;	51
Μόνο το «Χριστός Ανέστη»	55
Μηχανισμός Άμυνας	65

Υποκατάστατα	69
Ο σκοπός επηρεάζει τα πάντα	75
Στόχοι και σκοπός	81
Ο συνεπής αμαρτωλός	85
Δύο εχθρούς έχει ο άνθρωπος	93
Ποτέ δεν είναι αργά	99
Από πού να αρχίσω;	101
Ψυχολόγος ή πνευματικός;	105
Η απλότητα θα σε σώσει	107
Όταν τα φώτα σβήνουν	113
Μέρα-μέρα	119
Ο παπα-Ευσέβιος	121
Επίλογος	123

Αντί Προλόγου

Το βιβλίο αυτό δεν είναι επιστημονικό.

Δεν είναι ούτε βιβλίο Ψυχολογίας.

Αν κάτι τέτοιο περίμενες όταν το έπιασες στα χέρια σου, τότε καλύτερα άσ' το κάτω.

Άσ' το κάτω, γιατί δε θα σου αρέσουν αυτά που θα διαβάσεις στις επόμενες σειρές.

Είναι κάποια πράγματα που δεν καρποφορούνε, αν δεν είναι γόνιμο, έτοιμο το χωράφι.

Το βιβλίο αυτό χρειάζεται καλή διάθεση. Καλή πρόθεση από αυτόν που το κρατά στα χέρια του. Από αυτόν που το διαβάζει.

Εδώ μέσα δε λέω δικά μου πράγματα.

Όχι.

Δεν είναι καινούργια πράγματα ή κάνα μυστικό, αυτά τα οποία γράφω.

Είναι γνωστά. «Τοῖς πᾶσι».

Μπροστά στα μάτια μας, ανοιχτά, διαθέσιμα στον κάθε άνθρωπο, εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια.

Το βιβλίο αυτό δεν είναι ούτε αυστηρά θεολογικό.

Δεν είμαι θεολόγος. Θα ήθελα να είμαι ίσως, αλλά δεν είμαι.

Το βιβλίο αυτό είναι ανθρώπινο.

Σου μιλώ, σου γράφω, όπως μιλάω σε έναν φίλο μου. Όπως μιλάω με τη γυναίκα μου, με τα αδέρφια μου –είναι και πολλά–, με τους γονείς μου, με όλους όσους αγαπάω – και αυτοί πολλοί είναι.

Άνοιξε το μυαλό σου και διάβασέ το προσεκτικά.

Όσο πιο προσεκτικά μπορείς.

Και αν, στο τέλος της ανάγνωσης, δε σου έχει κάνει τελικά τίποτα αίσθηση, δεν έγινε και τίποτα. Διάβασες απλά ένα κακό βιβλίο. Ούτε το πρώτο είναι, ούτε το τελευταίο.

Αν, όμως, κάτι, έστω κάτι μέσα σου σκίρτησε, αν κάτι, έστω μικρό, ελάχιστο, σου έκανε αίσθηση, τότε καλλιέργησέ το και ψάξε το όσο μπορείς.

Καλόν αγώνα και την Παναγία από το φουστάνι, αδερφέ μου.

Ελευθεριάδης Γ. Ελευθέριος
Σιδηρόκαστρο Σερρών, Μακεδονία,
Ιούλιος 2021

Στο Άγιο Όρος

Άγιο Όρος.

Καλοκαίρι. Ουρανός καθαρός. Θάλασσα γαλάζια.

Και ζέστη. Πολλή ζέστη.

Το караβάκι από Ιερισσό μάς άφησε στον αρσανά της Παντοκράτορος.

12 νοματαίοι.

Οι δέκα πιτσιρικάδες. Μαθητές και φοιτητές. Παρέα των αδελφών μου.

Μαγκάκια. Της πιάτσας παιδιά.

Αν τους πετύχαινες έξω, δε θα τους έκοβε το μάτι σου ότι θα τους συναντούσες σε κάποιο μοναστήρι. Και όμως. Οι περισσότεροι από αυτούς «βετεράνοι» πια στο Όρος.

Ανεβήκαμε ιδρωμένοι τα πέτρινα σκαλιά που οδηγούν στο κιόσκι που βρίσκεται δίπλα στην είσοδο της μονής. Από κει βλέπεις ξεκάθαρα την κορυφή του Άθωνα και τη μονή Σταυρονικήτα. Αφού αγναντέψαμε λίγο, βαδίσαμε προς τα μέσα.

Εκεί μας περίμενε ο αρχοντάρης, ο παπα-Ιλαρίωνας με λουκούμια και νερό.

«Καλώς τα, τα παιδιά μας! Καλώς τα, καλώς τα!».

Είναι, ρε παιδί μου, κάποιοι άνθρωποι, που σε κάνουν να νιώθεις ελεύθερος όταν βρίσκεσαι κοντά τους. Είναι κάποιοι άνθρωποι με τους οποίους μπορείς να είσαι ο εαυτός σου.

Από τη φασαρία που κάναμε βγήκαν στην αυλή ο Πορφύριος με τον παπα-Νικήτα. Ξανά αγκαλιές, ξανά φιλιά, ξανά πάλι από την αρχή οι χαιρετούρες.

«Πάμε να τακτοποιηθούμε στα δωμάτια και έπειτα να προσκυνήσουμε την Παναγία».

Η Παναγία η Γερόντισσα είναι η εφέστιος εικόνα του μοναστηριού. Η Παναγία όρθια, χωρίς τον Χριστό στην αγκαλιά, με τα χέρια απλωμένα σε στάση δέησης και να χαμογελάει.

Αυτή είναι η Κυρά του μοναστηριού. Αυτή ορίζει το ποιος, το πού αλλά και το πότε.

Η πιτσιρικαρία μοιράστηκε σε διακονήματα. Άλλοι κουζίνα, άλλοι αποθήκη, άλλοι στα ξύλα. Μείναμε εγώ και ο Γιάννης. Οι δυο «μεγάλοι».

Ο Γιάννης είναι φίλος. Φίλος καλός.

Είναι η πρώτη του φορά μέσα στο Όρος.

Ψηλός, γεροδεμένος, πολύ έξυπνος. Πνεύμα ανήσυχο. Άνθρωπος που ψάχνεται. Ψάχνεται πολύ. Ψάχνεται, με τα «γιατί» του κόσμου τούτου.

Ξέρεις όμως...

Το να σκέφτεσαι πολύ στη σημερινή την εποχή, είναι ευχή αλλά είναι και κατάρα.

Είναι μαθηματικός.

Τελειώνει το διδακτορικό του.

Δεν έχει πολύ καιρό που γύρισε από τη Ζυρίχη. Βρισκόταν εκεί με ένα πρόγραμμα ερευνητικό για περίπου έναν χρόνο.

Καθόμασταν, που λες, ένα βράδυ πίνοντας κρασί στο μπαλκόνι μου και εκεί του είπα ότι πρόκειται να μπω μέσα στο Όρος.

Όχι για μοναχός. Επίσκεψη.

Βαριά η καλογερική...

«Και ασήκωτος ο γάμος», μπορεί να πει κάποιος χαριτολογώντας.

«Θέλω να 'ρθω και εγώ», μου είπε.

Και να τος... Πρώτη φορά, στο Περιβόλι Της.

«Τι θα κάνουμε εμείς;», με ρώτησε.

«Πρόγραμμα εδώ βγάζει η Παναγία», του είπα.

Βγήκαμε από τον χώρο της μονής και αρχίσαμε να κατηφορίζουμε στους κήπους. Πήγαμε να δούμε τον φίλο μου, τον Πρόδρομο. Φίλοι από μικροί. Μαζί σχολείο. Μαζί πανεπιστήμιο. Μέχρι πριν από 13 χρόνια.

Άφησε τα πάντα μια μέρα και έφυγε. Έφυγε και έβαλε τα μαύρα. Έγινε μοναχός. Από τότε μέσα στο Άγιο Όρος.

«Πώς μπορεί κάποιος και γίνεται μοναχός; Πώς μπορεί και αφήνει τον κόσμο και έρχεται εδώ πέρα;», με ρώτησε ο Γιάννης, καθώς κατεβαίναμε...

«Είναι έρωτας», του είπα. «Έρωτας. Δεν εξηγείται με τη λογική. Όπως εγώ είμαι ερωτευμένος με τη γυναίκα

μου, κάπως έτσι και αυτός. Κάπως έτσι και οι περισσότεροι που αφήνουν τον κόσμο και έρχονται εδώ μέσα...».

«Μα πρέπει να υπάρχει κάποια εξήγηση. Κάποια εξήγηση λογική».

Δεν του απάντησα. Έμεινα σιωπηλός και συνεχίσαμε να περπατάμε.

Βρήκαμε τον Πρόδρομο.

Σκονισμένο, ιδρωμένο, βρώμικο, από τον ήλιο κατάνταμαυρο, μέσα στις ντοματιές και τα κολοκυθάκια. Αλλά με ένα χαμόγελο τεράστιο.

«Σας περίμενα», μας είπε.

Αγκαλιαστήκαμε σφιχτά και μείναμε λίγη ώρα έτσι.

Νιώθω περήφανος γι' αυτόν. Δεν μπορώ να εξηγήσω το γιατί αλλά, κάθε φορά που τον σκέφτομαι, νιώθω μια καλή υπερηφάνεια.

Τα ψιλοείπαμε στο πόδι.

«Τι θα κάνετε τώρα το πρωί;», μας ρώτησε.

Του είπαμε ότι δεν έχουμε τίποτα κανονισμένο...

«Σκέφτηκα, μήπως να πηγαίναμε μέχρι την Καψάλα. Στον Ευθύμιο. Τι λες εσύ;», τον ρώτησα.

«Ναι, ναι... Στον παπα-Ευθύμη. Μια φορά περίμενα έξι ώρες για να μπορέσω να τον δω. Αλλά δεν τα κατάφερα. Να πάτε. Να πάτε... Ξέρετε τον δρόμο;».

Του έγνεψα αρνητικά.

«Ελάτε μαζί μου...».

Τον ακολουθήσαμε.

«Θα ανεβείτε από το μονοπάτι του Προφήτη Ηλία, μέχρι να βγείτε προς τον κεντρικό. Και από κει θα περ-

πατήσετε προς τις Καρυές. Πριν φτάσετε, σε μια στροφή, θα δείτε κόσμο μαζεμένο. Σήμερα ο παπα-Ευθύμης δέχεται. Ε, έτσι, θα ξέρετε ότι έχετε φτάσει».

Αγκαλιαστήκαμε ξανά. Είπαμε ότι θα τα πούμε το απόγευμα μετά τον Εσπερινό και ξεκινήσαμε με το Γιάννη να ανεβαίνουμε την ανηφόρα...

Ο δρόμος δεν ήταν εύκολος. Στα μονοπάτια είχαν θεριέψει τα χόρτα και τα κλαδιά και αυτό έκανε την ανάβασή μας δυσκολότερη. Περπατούσαμε αργά και είχαμε πιάσει ψιλοκουβέντα.

«Άντε να εξηγήσεις στον Ευρωπαϊό, αυτό που γίνεται εδώ», μου έλεγε και μου ξανάλεγε.

«Είναι παράλογο. Άνθρωποι που είχαν τα πάντα, άνθρωποι με σπουδές, με πτυχία, άνθρωποι με λεφτά, άνθρωποι πλούσιοι, άνθρωποι καταξιωμένοι, να τα αφήνουν όλα πίσω και να έρχονται εδώ, πάνω στα κατσαβραχα, να ζούνε μέσα στη φτώχεια, στην αφάνεια, στις κακουχίες. Να τους χτυπά το κρύο και ο αέρας τον χειμώνα και ο ήλιος να τους καίει το κατακαλόκαιρο. Άντε να τους το εξηγήσεις. Είδες τον Πρόδρομο; Είδες πού δουλεύει; Μέσα στη ζέστη και τη σκόνη ήτανε. Κατάμαυρος. Ψόφιος. Κουρασμένος. Θα μπορούσε τώρα να ήταν στα καλύτερα».

Φαρμακοποιός ήτανε ο Πρόδρομος. Μάλιστα πριν φύγει, είχε πάρει και υποτροφία.

«Τα άφησε όλα αυτά, και κοίτα τον!», συνέχισε. «Στα τέσσερα, μέσα στα χώματα να παιδεύεται με αγγούρια και ντομάτες. Άντε να εξηγήσεις στον Ευρωπαϊό όλα αυτά. Και φαντάζομαι ότι δεν είναι ο μόνος...».

«Όχι», του είπα. «Όχι. Δεν είναι ο μόνος».

Και θυμήθηκα που συνάντησα μια φορά έναν Αρεοπαγίτη.

Νικόλαος λεγότανε.

Τα άφησε όλα και αυτός και ήρθε εδώ πέρα.

Και αυτός και τόσοι άλλοι.

Άνθρωποι με θέσεις, με όνομα, με εξουσία, με περιουσίες, που αφήσανε τα του κόσμου και ήρθανε για να μονάσουν...

«Και άσε τους Ευρωπαίους...», συνέχισε. «Ούτε και εγώ το καταλαβαίνω, ρε Λευτέρη. Πώς έρχονται εδώ; Πώς έρχονται εδώ και τα αφήνουνε πίσω τους όλα;».

Για δεύτερη φορά, πάλι, δεν του απάντησα. Ίσως, γιατί πίστευα πως η απάντηση που είχα δε θα μπορούσε να τον ικανοποιήσει...

Θα ήταν πια καμία ώρα που περπατούσαμε, όταν είδαμε από ένα αγροτικό να κατεβαίνει ένας παπουλάκος.

«Ευλόγησον», του είπαμε.

«Ο Κύριος», απάντησε. «Ο Κύριος, παιδιά μου. Για πού το βάλατε;».

«Πάμε στον παπα-Ευθύμη».

«Α! Όμορφα», αναφώνησε. «Πάμε παρέα. Και εγώ εκεί πηγαίνω».

Προσφερθήκαμε να τον βοηθήσουμε με τα πράγματα. Είχε έναν σάκο αρκετά βαρύ. Δέχτηκε. Και αρχίσαμε να προχωράμε.

Μας είπε ότι ήταν από τη Χαλκίδα, από ένα χωριό. Πατέρας με οκτώ παιδιά, αν δεν κάνω λάθος. Πήγαινε

στον παπα-Ευθύμη να επισκεφθεί τον γιο του. Έφυγε για καλόγερος πριν κάποιους μήνες και ήταν η πρώτη φορά που πήγαινε να τον δει.

«Δεν τον έχω ξαναδεί με ράσα», είπε.

Με εκείνα και με τ' άλλα, φτάσαμε.

Περάσαμε την αυλόπορτα και μπήκαμε σε έναν κηπάκο.

Εκεί, κάτω από ένα κιόσκι, κόσμος, χαμός. Λαοθάλασσα. Και στη μέση ένα καλογέρι...

Ο Ευθύμιος να μιλάει.

«Τι βγήκαν να δουν όλοι αυτοί στην έρημο;»¹, θυμήθηκα τα λόγια του Ευαγγελιστή.

Όπως όλοι, καθίσαμε και εμείς.

Είπε διάφορα.

«Αντίσταση. Με κάθε τρόπο, αντίσταση».

Αυτή τη φράση μόνο κράτησα από τον παπα-Ευθύμη.

Κεραστήκαμε, πήραμε ευχή και ξεκινήσαμε να φύγουμε βγαίνοντας στον δρόμο.

«Και τώρα;», του είπα. «Τώρα πού πάμε; Τι κάνουμε;».

«Στην Ελβετία», μου είπε, «έμαθα το εξής: Αν αφήσεις έναν περιπατητή ελεύθερο, δε θα περπατήσει ούτε δέκα βήματα. Αν του δώσεις, όμως, έναν στόχο, να ανέβει, για παράδειγμα, στην κορυφή ενός βουνού, τότε θα τον δεις να περπατάει μίλια ολόκληρα. Έχεις ακούσει για τα Summits; Προπονήσεις, εξοπλισμοί, σχέδια, οργάνωση... Χρειάζεται κίνητρο, χρειάζεται σκοπό ο άνθρωπος για να περπατήσει».

¹ Ματθ. 11, 7-10.

«Γιάννη, νομίζω πως απάντησες...».

«Τι εννοείς;», μου είπε.

«Νομίζω πως απάντησες εσύ, σε αυτό που με ρωτούσες για τους μοναχούς που έχουν έρθει εδώ πέρα...»

Τα αφήσαν όλα πίσω τους, γιατί κάτι θέλουνε. Τα αφήσαν όλα πίσω τους, γιατί κάτι ψάχνουνε. Τα αφήσαν όλα πίσω τους, γιατί ο λόγος, ο σκοπός, ο προορισμός, άξιζε τον κόπο...».

Αυτή τη φορά ήταν εκείνος που δε μίλησε.

«Ας ανηφορίσουμε προς τη Σκήτη του Προφήτη Ηλία...», είπα.

Και πήραμε ξανά τον δρόμο.